

Pravěké hradiště Černov

Ježkovice na Moravě, okr. Vyškov, Jihomoravský kraj
2. polovina 5. století – počátek 4. století př. Kr.

  ➡ 3,9 km

Navigační bod: N 49°18'7.04",
E 16°52'2.95".

↑ Kamenná destrukce vnějšího valu kolem akropole.
Foto T. Zeman 2003

Přístup: Od dvora Pastviny v Rakoveckém údolí (přibližně 2 km severně od obce Račice) severním směrem po zelené turistické značce (odbočka na hradiště od značky asi 100 m). Případně z centra obce Ježkovice severozápadním směrem po zelené turistické značce, která nás přibližně po 3,3 km dovede přímo na hradiště.

Význam: Jediné časně laténské hradiště na Moravě, které bylo archeologicky zkoumáno a datováno archeologickými nálezy. Patří k nejstarším lokalitám s keltským osídlením i v rámci celé České republiky.

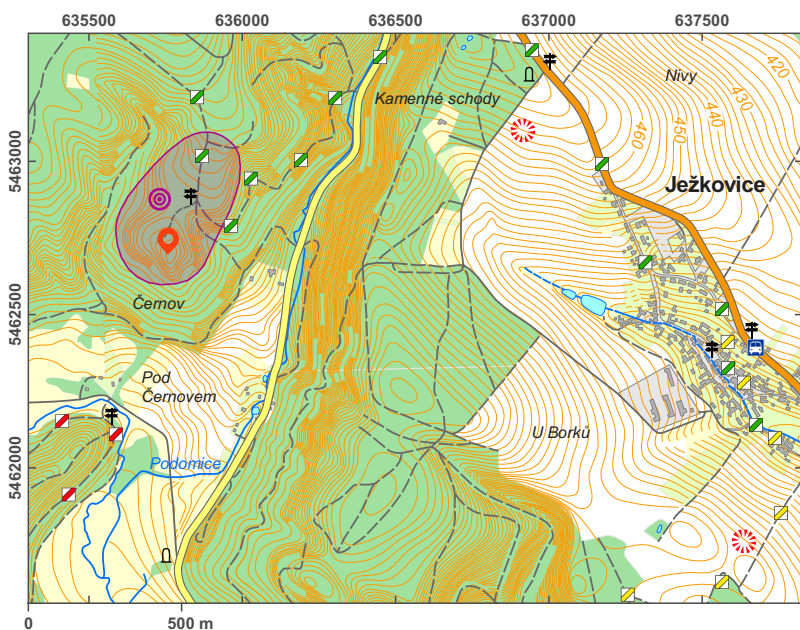
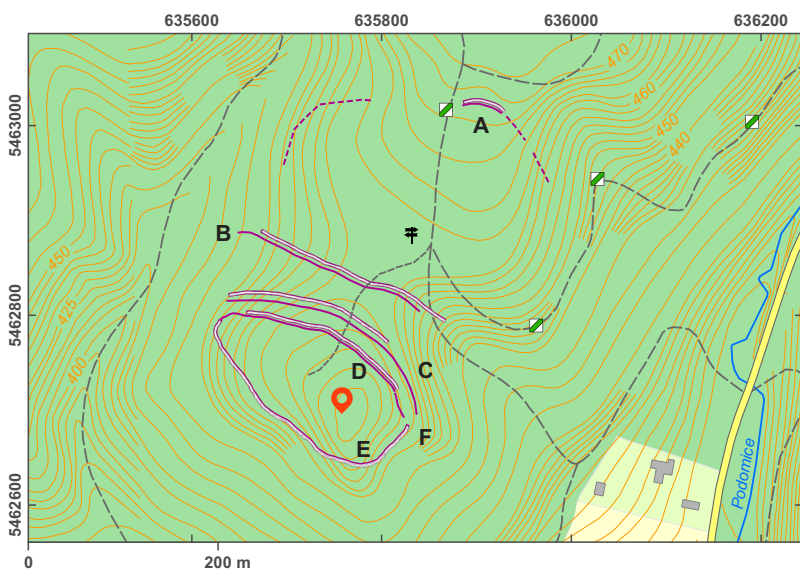
Historie: *Hradiště bylo objeveno F. Koudečkou v 90. letech 19. století. Do odborné

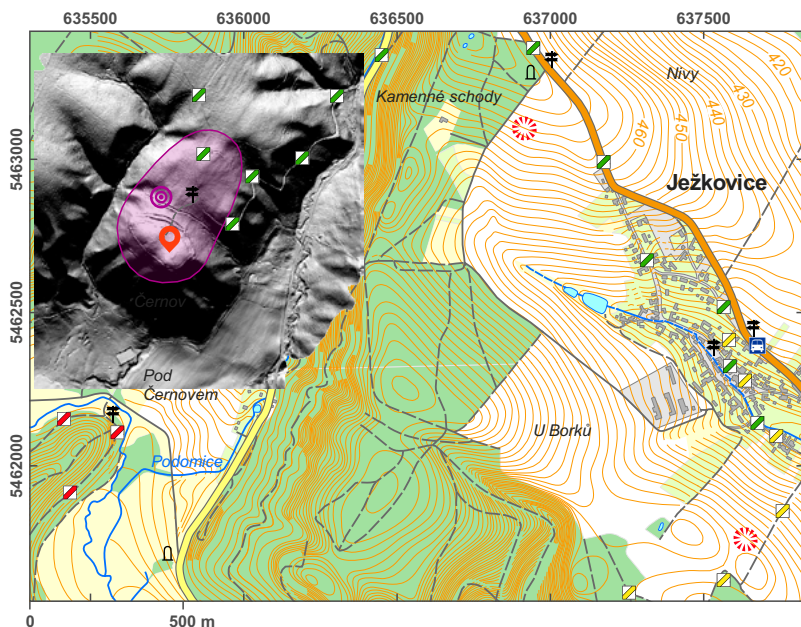
literatury je v témže období uvedli J. Knies a I. L. Červinka, kteří hradiště zařadili do slovanského a do středověkého období. Sondáže zde prováděl v roce 1938 J. Skutil, který získal materiál z doby laténské a slovanské, *opevnění však nesprávně přisuzoval druhé z nich. Další sondy na hradišti prováděl v letech 1950–1953 E. Šimek se studenty brněnské prehistorie. Kromě nálezů z doby slovanské našel také laténskou keramiku, kterou datoval do pozdní doby laténské a hradiště proto považoval za *oppidum. Až náhodný nález *depotu železných předmětů z roku 1987, obsahující řemeslnické a zemědělské nástroje, posunul *datování lokality do časného latěnu. Poté bylo hradiště geodeticky zamě-

řeno M. Bálkem a v letech 1989–1990 zde byl M. Čížmářem a M. Geislerem proveden zjišťovací *archeologický výzkum, který podrobněji zjistil charakter opevnění lokality, jež bylo tvořeno hlinito-šterkovou hradbou s kamenným náspem. Časové zařazení hradiště do období časného latěnu bylo podloženo nálezem dalšího depotu železných nástrojů. Násilný konec života na hradišti dokládaly stopy po požáru hradby v jedné z položených sond. Souvisely zřejmě s nepokoji vyvolanými přílivem další vlny

keltského obyvatelstva ve 4. století př. Kr. Archeologickým výzkumem byla na lokalitě také potvrzena následná sídlištní aktivita ve středohradištním období, kdy bylo naleziště obydleno slovanským obyvatelstvem, neplnilo však již funkci hradiště.

Popis: Hradiště oválného půdorysu leží na výrazně zalesněné ostrožně nad potokem Rakovec, na území přírodního parku Rakovecké údolí v nadmořské výšce přibližně 470 m. Jeho plocha o rozloze 9,3 ha

je rozdělena na rozlehlé *předhradí v severovýchodní části a menší *akropoli s rozměry asi 250 × 130 m v jihozápadní části, orientovanou delší osou ve směru severozápad–jihovýchod. V době své existence bylo hradiště z nejlépe přístupné severovýchodní strany chráněno čtyřnásobnou fortifikací v podobě *valů a příkopů, táhnoucích se za sebou ve směru severozápad–jihovýchod. První pás vnějšího opevnění předhradí (A) je tvořen 65 m dlouhým obloukovým valem s příkopem. Zhruba o čtvrt kilometru za ním se v délce asi 230 m táhne druhá část opevnění předhradí (B), které přepažuje přístup k centrální části hradiště a je tvořené 6–8 m širokým příkopem s nevýraznými stopami po valu. Po dalších 30 m následuje mohutná první linie opevnění centrální části hradiště (C), tvořená příkopem o šířce 10–12 m a valem, jehož koruna přesahuje výšku 5 m. Na něj po 12–15 metrech navazuje v délce 220 m oblouk vnitřního opevnění (D), tvořený rovněž příkopem a valem, vysokým kolem 2 m. Z obou jeho konců pokračuje opevnění akropole v podobě terénní vlny s destrukcí hradby (E), tvořené hlinito-šterkovým náspem, širokým asi 3 m, s čelní kamennou zdí. V jihovýchodní části je opevnění akropole přerušeno jakousi plošinou (F), kudy mohla procházet přístupová komunikace. Závěrem můžeme s uznáním konstatovat, že díky preciznímu geodetickému zaměře-

ní M. Bála a promyšleně vedenému zjišťovacímu výzkumu M. Čížmáře a M. Geislera zůstává hradiště Černov na Moravě dosud jediným archeologicky zkoumaným a vědecky zhodnoceným opevněným areálem z doby příchodu keltské populace na naše území. [dv]

Literatura: Podborský 1993; Sklenář – Sklenářová – Slabina 2002; Čížmář 2004; Čížmářová 2004.

Okolí:

- (1) Ježkovice na Moravě (VY), pravěké hradiště Na Zbitých: N 49°18'39.48", E 16°54'40.93" (3,2 km).
- (2) Račice (VY), zaniklá středověká ves Sokolí: N 49°17'27.99", E 16°51'56.98" (1,5 km).
- (3) Rychtářov (VY), zřícenina hrádku Stagnov: N 49°19'43.24", E 16°53'46.79" (2,1 km).
- (4) Rychtářov (VY), zřícenina hradu Kuchlov: N 49°19'43.76", E 16°52'59.42" (2,9 km).
- (5) Ruprechtov (VY), zaniklá středověká ves Vilémov: N 49°18'59.72", E 16°49'36.04" (3,1 km).

↑ Hradiště Černov od jihu. Foto Z. Baarová 2003

↑ Letecký pohled na lokalitu. Foto M. Bálek 1999